

אוניברסיטת תל-אביב
בית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

תשפ"ג

מיומנויות התערבות ב': הערכה פסיכוסוציאלית

Intervention skills B' : Psychosocial assessment

לקראת תואר ראשון בעבודה סוציאלית

קורס שנתי לקראת תואר ראשון בעבודה סוציאלית

מועד הקורס: יום ראשון 12.00-10.00

שם המרצה: שרית שי

משרד: 217 טלפון משרד: 6409346-03 טלפון נייד: 0544647260

דואר אלקטרוני: saritt@tauex.tau.ac.il

שעות קבלה: בתאום מראש.

שם עוזרת ההוראה: ירדן כהן

טלפון נייד: 7008-456-050

דואר אלקטרוני Yardyc@gmail.com

שם המרצה: ד"ר אדוה ברקוביץ'-רומנו

משרד: 202 טלפון נייד: 0528000729

דואר אלקטרוני: advaberko@gmail.com

שעות קבלה: ימי א' בתאום מראש

שם עוזרת ההוראה: עמית שר

טלפון נייד: 0523586344

דואר אלקטרוני sheramit@gmail.com

שם המרצה: ד"ר מירב שמיר דרדיקמן

merav.shamir@gmail.com

משרד: 234 טלפון נייד: 3291365-052

שעות קבלה: בתיאום מראש.

שם עוזרת ההוראה: חן ביטון

054-9414994

bitonhen3@gmail.com

שם המרצה: דנה קירשנבאום

חדר 239

מייל: danak@mail.tau.ac.il

נייד: 0526175003

עוזר הוראה: מעיין שטנדל

0524489550
מייל: maayanys@gmail.com

שם המרצה: מרליה יעקובסון קוגן
משרד: טלפון נייד: 0544616195
שעות קבלה: בתאום מראש
דואר אלקטרוני: Marliajk@gmail.com
שם עוזרת ההוראה: דיאנה מורושק
טלפון: 0586000759
דואר אלקטרוני:
Moroshek@mail.tau.ac.il

שם המרצה: ד"ר עדי ארטום
משרד: 211 טלפון נייד: 052866967
דואר אלקטרוני: adiartom@gmail.com
שעות קבלה: ימי א' בתיאום מראש.
שם עוזרת ההוראה: אסף מנהיים
טלפון נייד: 0041-585-054
דואר אלקטרוני: assaf884@gmail.com

שם המרצה: מיטל ביאליק
משרד: 231 טלפון משרד: 6406902-03
נייד: 6223393-050 דואר אלקטרוני:
Meitalbialik@tauex.tau.ac.il
שעות קבלה: בתיאום מראש
שם עוזרת ההוראה: לי אלמן
054-2124483
44leelman44@gmail.com

תיאור הקורס

הקורס "מיומנויות התערבות: הערכה פסיכו-סוציאלית", הוא שנתי הכולל שתי שעות שבועיות. קורס זה מתקיים במקביל לקורס "שיטות בעבודה סוציאלית" ולהכשרה המעשית. שני הקורסים מועברים על ידי אותו צוות הוראה ובהרכב זהה של הסטודנטים. קורסים אלו וההתנסות בשדה, מהווים יחידה אחת. המעבר לשנה ג' מותנה בציון 60% לפחות בכל אחד משלושת חלקי היחידה.

מטרות הקורס

הקורס נועד להרחיב את הידע התיאורטי והיישומי של תהליך ההתערבות המקצועית מהשלב של יצירת קשר, איסוף מידע והגדרת בעיה. בקורס יושם דגש על הבנה תיאורטית ומיומנויות התערבות, הקשורות להערכה הפסיכו-סוציאלית. במשך השנה יבחנו מודלים שונים, הקשורים להתערבות ולהערכה הפסיכו סוציאלית. מודל ההתערבות יבחן בהתאם לתאוריות שונות שעומדות בבסיס המקצוע. תהיה התייחסות לקשר בין אסטרטגיות לטכניקות. כמו כן, יודגש הקשר בין הידע התאורטי, המיומנויות ויישומם בעבודה המעשית של הסטודנטים.

דרכי הלמידה

הקורס נועד לפתח חשיבה מקצועית והערכה ביקורתית בכל הקשור לתכנון ויישום ההתערבות המקצועית. הדבר יעשה תוך כדי הרצאות תיאורטיות, דיונים קבוצתיים על חומר תאורטי, סיעור מוחות ביחס לדילמות מרכזיות שקשורות להתערבות ושימוש בידע ובניסיון המצטבר של הסטודנטים. הלמידה בקבוצות הקטנות תאפשר לסטודנטים להציג סוגיות ודוגמאות רלוונטיות לתכנים הנלמדים, מתוך ההתנסות המעשית בשדה.

נהלים, דרישות והנחיות כלליות:

נוכחות חובה בשיעורים:

נוכחות חובה בכל השיעורים. היעדרות עד 2 פעמים בסמסטר: מותרת באישור המרצה בלבד ובהודעה מראש למורת הקורס. בהעדרות השלישית: המרצה תדווח למזכירות הסטודנטים וההשתתפות בקורס תופסק. איחורים: למאחרים/ות תהיה אפשרות להיכנס לשיעור עד 10 דקות מתחילת השיעור. 2 איחורים ייחשבו כחיסור אחד

דרישות ונהלי הגשת עבודות ותרגילים:

- קריאה שוטפת של חומר תיאורטי והגשת דפי עמדה דף העמדה יוגש על פי ההנחיות שיועלו במודל.

- השתתפות פעילה בכיתה, בקבוצת העבודה ובהצגות בכיתה. הציון על השתתפות בכיתה מורכב מהשתתפות פעילה בדיונים קבוצתיים, מעורבות חיובית ותורמת לחויית הלמידה בכיתה.

הגשת עבודות – חובה להגיש את כל התרגילים, העבודות ודפי העמדה. מועדי הגשת העבודות הינם אחידים לכלל המחזור, אינם ניתנים לשינוי ולא יתקיים דיון לגביהם. לוח מועדי הגשת עבודות סוף שנה הכולל מפורסם בסילבוס, בידיעון ובאתר ביה"ס. הגשת עבודה עד שבוע לאחר המועד, ללא אישור ועדת תלמידים, תגרור הורדה של 10 נקודות מציון העבודה. על כל שבוע איחור נוסף, יורדו עוד 5 נקודות מהציון.

רק במקרים חריגים ת/יוכל התלמיד/ה להגיש בקשה להגשת עבודה במועד מאוחר לוועדת התלמידים (דרך מזכירות הסטודנטים) וזאת שבועיים לפני מועד ההגשה הקובע להגשת העבודה ובהתאם לסעיף 5.1 בנוהל הגשת עבודות בתקנון האוניברסיטה.

ציונים בקורס יינתנו על סמך:

- תרגיל סיפורו של הפונה - 35% (תאריך הגשה 11/1/2023)
- עבודת סמסטר ב' - הערכה פסיכוסוציאלית 45% (תאריך הגשה 31/05/23)
- דפי עמדה 10%
- השתתפות בכיתה: 10%. הציון על השתתפות בכיתה מורכב מהשתתפות פעילה בדיונים קבוצתיים, מעורבות חיובית ותורמת לחויית הלמידה בכיתה. נוכחות מלאה ורציפה ללא איחורים.
- ציון סופי מותנה בהגשת כל מטלות הקורס לאורך השנה כולה וציון עובר של 60.

ייעוץ לסטודנטים

מורות הקורס ועוזרות ההוראה משמשים כיועצות לסטודנטים בכל ההיבטים הקשורים ללמידה. לימודים עיוניים, הכשרה מקצועית והתלבטויות מקצועיות. הקשר רציף ודו כיווני. התלמידות/ים מוזמנות/ים לקבוע פגישה בהתאם לצרכיהן/ם. כמו כן, יתקיימו פגישות יזומות על ידי מורות הקורס.

רשימה ביבליוגרפית

ספרי לימוד מרכזי (Textbook)

Hepworth, D.H., Rooney, R.H., Dewberry-Rooney, G., Storm-Gottfried, K., & Larsen, J.A. (2006). *Direct social work practice: Theory & skills*. Homewood/Chicago, Illinois: Dorsey Press.

אדם נפגש עם עצמו. פסיכותרפיה: החוויה ותהליכיה. ירושלים ותל אביב. (1990 רוזנהיים, א.)
הוצאת שוקן

מאמרים לקריאה – חובה סמסטר א

1. בריל, מ. וטלר, א. (1988). מודל דידקטי להוראת הערכה. בתוך: מ. בריל (עורכת), הערכת הפונה ובעייתו ומערכות בחייו: חומר עזר לקורס שיטות התערבות ליחיד ומשפחתו. (עמ' 123-137). חיפה: בית הספר לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת חיפה.
2. יצחקי, ח. והרצנו-לטי, מ. (1998). היחס הדיאלוגי המאפיין את המפגש בין מדריך למודרך בעבודה סוציאלית. חברה ורווחה, י"ח (3), 418-407.
3. ברקוביץ-רומנו, א., קרומר-נבו, מ. וקומס, מ. (2013). גוף הידע המחקרי בישראל על נערות במצבי מצוקה: סקירה היסטורית מפרספקטיבה פמיניסטית. חברה ורווחה, ל"ג (1), 39-7.
4. שבאר- שפירא, ד. (2018). הערכה פסיכו-סוציאלית אינטגרטיבית: הצטלבות של מרחבי חיים בתוך ר. אלפנדרי, (עורך). למצוא מקום לנפש, אבני יסוד בעבודה סוציאלית פסיכו דינמית. (עמ' 47-75), ירושלים: הוצאת כרמל.

5. Harlow, E., (2021). Attachment theory: developments, debates and recent applications in social work, social care and education, *Journal of Social Work Practice*, 35:1, 79-91, DOI: 10.1080/02650533.2019.1700493
6. Meyer, W.S., (2001). Why they don't come back: A clinical perspective on the non- show client. *Clinical Social Work*, 29, (4), 325-339.
7. Pozatec, E., (1994). The problem of certainty: Clinical social work in the postmodern era. *Social Work*, 39, (4), 396-403.

מאמרים לקריאה – חובה סמסטר ב

1. אראל-ברודסקי, ה., גראור-פרנס, י. (2018) הסיפור שאיננו נגמר- מחשבות על סיומי טיפול. בתוך ר. אלפנדרי, (עורך). למצוא מקום לנפש, אבני יסוד בעבודה סוציאלית פסיכו דינמית. (עמ' 269-290), ירושלים: הוצאת כרמל.

2. ויס גל, ע., לוי, ל. וקרומר נבו, מ. (2012). המבקר, המבוקר והביקורת- התבוננות בדו"ח סוציאלי ביקורתי בעבודה סוציאלית. *כטחון סוציאלי*, 89, 118-89.
3. גור, א. (2005). הגישה ההתקשרותית בטיפול המוסדי בבני נוער במצוקה. *מפגש לעבודה חינוכית סוציאלית*, 21, (11-37).
4. שנאן- אלטמן, ש., אברבנאל- כנעני, ל. וסוסקולני, ו. (2021). איך שעולם מסתובב לו תגובות נפשיות למגפת הקורונה והשלכות לעבודה סוציאלית. *חברה ורווחה*, מ"א (2), 190-176.
5. שמעי, נ. וסולימאן, ב. (2022). "אני שונה ממך. אבל בהרבה מאוד דברים אנחנו דומות": נקודת המבט של צעירות על הצורך בחשיפה עצמית של עובדות סוציאליות בטיפול עם נערות וצעירות". *חברה ורווחה*, מ"ב, 117-94.

6. Arkowitz, H., (2002). Toward an Integrative Perspective on Resistance to Change. *Journal of clinical psychology*, 58. (2), 219-227.
7. Gutheil, G. T. (2010). Ethical aspects of self-disclosure in psychotherapy: knowing what to disclose and what not to disclose. *Psychiatric Times*. (May): p.39.
8. Siebold, C. (1991). Termination: When the therapist leave. *Clinical Social Work Journal*, 19 (2), 191-204.

רשימת אתרי אינטרנט בנושאים הקשורים לעבודה סוציאלית

<http://www.socialworksearch.com/>

http://sosig.ac.uk/social_welfare/

<http://www.nyu.edu/socialwork/wwwrsw/>

<http://www.clinicalsocialwork.com/>

<http://pages.prodigy.net/lizmitchell/volksware/socialwork.htm/>

<http://www.socialwork.org.il/home/home/index.asp?status=start>